

Jaarcijfers 2018

Gemeente Delfzijl



Gemeente Delfzijl

Regiomanager Ilona Ebels:

“In Bibliotheek Spijk zijn de vrijwilligers heel erg betrokken. Dankzij de vrijwillige medewerkers kunnen we de bibliotheek in Spijk open houden en er activiteiten uitvoeren. Zo verzorgden de vrijwilligers het ontvangst van 35 kinderen tijdens de Kinderboekenweek voor knutselen en hielpen ze mee met de jaarlijks drukbezochte haakavond en met de traditie van de voorleesontbijtjes tijdens de voorleesdagen waarbij de ontbijtjes traditiegetrouw door Coöp Buist worden verzorgd. Ook werd samen met De Steunstee een lezing georganiseerd vanuit de Luiningahof over deze rustieke boomgaard op het voormalig borgterrein van borg Luininga.

We organiseerden veel activiteiten in Delfzijl. Eén lichten we eruit, de Interculturele High Tea & Poëzie in Bibliotheek Delfzijl. In het kader van de Poëzieweek organiseerde bibliotheek Delfzijl een gezellige High Tea waarbij het publiek gevraagd wordt een gedicht of versje voor te dragen in de eigen taal of het eigen dialect. Het voordragen ervan kan een kennismaking zijn met andere culturen en gewoonten en het biedt de mogelijkheid om daarover nader met elkaar in gesprek te gaan. Ongeveer veertig aanwezigen hebben geluisterd naar onder andere voordrachten in het Engels, Turks, Syrisch, Arabisch, Gronings, Indonesisch en het Nederlands. Er ontstonden bijzondere gesprekken en met verwondering, respect, soms met een lach of een traan, wordt er geluisterd naar de deelnemers. De middag is als waardevol ervaren en draagt bij aan de sociale interactie tussen bewoners van Delfzijl.”

Vestigingen: 2

In gemeente Delfzijl zijn er twee [vestigingen](#):

- Bibliotheek Spijk
- Bibliotheek Delfzijl

We willen bereiken dat inwoners de bibliotheek ervaren als een plek waar je naar toe gaat om te leren, te werken, jezelf te ontwikkelen, elkaar te ontmoeten en geïnspireerd te raken. Zo draagt de bibliotheek eraan bij dat kinderen en volwassenen goed kunnen meekomen en meedoen in onze samenleving.

In 2018 zijn we nauw betrokken geweest bij de ontwerpfase van het Kindcentrum in Spijk waar de bibliotheek van Spijk begin 2020 haar onderkomen krijgt. Weliswaar in een kleinere, afgeslankte vorm, maar samen met de basisscholen en kinderopvang onder één dak. Dit biedt naar de toekomst toe nog meer winst met betrekking tot samenwerking en leesbevordering.

Het jaar 2018 stond voor Bibliotheek Delfzijl in het teken van de gezamenlijke verkenning. Samen met theater De Molenberg en het IVAK wordt gekeken naar de mogelijkheden van een gezamenlijke huisvesting en het eventueel samenwerken en -wonen. Dit in het kader van het behoud van een (toekomstbestendige) theatervoorziening in Delfzijl en de kansen die dit biedt voor de amateurkunsten en de bibliotheek. Gaandeweg het traject werd duidelijk dat hoe graag de drie organisaties ook willen samenwonen en –werken en zich dus met elkaar willen verbinden waar het kan, de financiële haalbaarheid niet reëel is. Het is nu wachten op een verder vervolg. Ongeacht de uitkomsten van dit vervolg is het onze wens om de bibliotheek te moderniseren en de uitgangspunten van bibliotheek 3.0 voor het ontmoeten, leren en ontdekken door te voeren.

Taalhuizen: 1

1 op de 9 volwassen Nederlanders is laaggeletterd. [Het Taalhuis](#) in de bibliotheek is de plek waar mensen terecht kunnen voor hulp op het gebied van leren lezen, schrijven, rekenen en omgaan met de computer.

In bibliotheek Delfzijl is één Taalhuis gesitueerd. Naast een aangepaste collectie houdt de taalhuiscoördinator wekelijks een inloopspreekuur in de bibliotheek. Gedurende de week maken de taalvrijwilligers met deelnemers gebruik van de bibliotheek als fysieke plek om te leren en om elkaar te ontmoeten en te ondersteunen.

Tijdens de Week van de Alfabetisering in september besteedden wij, samen met onze partnerorganisaties van het provinciaal Bondgenootschap Groningen, extra aandacht aan laaggeletterdheid. In 2018 deden we dit met een ludieke actie. Uit alle 19 Groningse Taalhuizen reisden enorme houten letters én een uitroepteken naar het Groninger Forum in de stad Groningen, waar de uitreiking van de Groninger Taalheldenprijs plaatsvond. Cursisten en taalvrijwilligers hebben de letter vanuit Taalhuis Delfzijl versierd.

Bibliotheken op school: 14

[De Bibliotheek op school](#) is een succesvolle aanpak waar meer dan 140 scholen en kinderopvanglocaties in de provincie Groningen aan meedoen. In de gemeente Delfzijl zijn dat 8 basisscholen, 1 school voor voortgezet onderwijs en 5 kinderopvanglocaties.

De structurele aandacht voor taal- en leesbevordering maakt deze aanpak tot een succes. Alle kinderen krijgen dankzij de Bibliotheek op school de kans om leeskilometers te maken. Dit helpt om de ambitie van De Leescoalitie waar te maken: in 2025 verlaat geen enkel kind de basisschool met een leesachterstand. De Leescoalitie bestaat uit Stichting Lezen, de Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek, Koninklijke Bibliotheek, de Vereniging Openbare Bibliotheken en Stichting Lezen & Schrijven.

In juli van 2018 openden we op feestelijke wijze de deuren van de Bibliotheek op school op OBS Jan Ligthart. Op alle scholen die meedoen met het programma de Bibliotheek op school verzorgen wij niet alleen een mooie collectie boeken, maar geven we ook extra ondersteuning aan leerkrachten en leerlingen op het terrein van leesbevordering en informatievaardigheden.

BoekStart voor baby's: 59

Alle ouders van baby's in de Gemeente Delfzijl ontvangen een BoekStartwaardebon. Hiermee kunnen ze hun baby gratis lid maken van de bibliotheek én het [BoekStartkoffertje](#) ophalen. In 2018 hebben 59 ouders een koffertje opgehaald.

In de bibliotheek hebben we bovendien boekjes voor baby's te leen: de [BoekStartcollectie](#). In veel vestigingen zijn activiteiten waarbij voorlezen aan kinderen tot 4 jaar oud centraal staat. Ouders zijn van harte welkom in de bibliotheek met hun baby of peuter, bijvoorbeeld tijdens het [Ouder & Kind Café](#).

Het doel van BoekStart is ouders aanmoedigen om hun kinderen zo vroeg mogelijk boekjes én de bibliotheek te laten ontdekken.

Maandelijks organiseerden we een Kleintje Koffie in Bibliotheek Delfzijl. Dit is een laagdrempelige bijeenkomst waarin we inzetten op ontmoeting tussen ouders met jonge kinderen. Hierin werken we nauw samen met onder meer het CJG en GGD Groningen. Thema's die in 2018 aan de orde zijn geweest zijn onder andere mediawijsheid, vakantiepret, draagdoeken en babymassage.

Programma's kinderopvang: 350

Steeds meer kinderdagverblijven en peuterspeelzalen geven voorlezen en taal via ons een vaste plek. Met [onze programma's](#) voor de kinderopvang ondersteunen wij inmiddels al meer

dan 114 kinderopvanglocaties en peuterspeelzalen in de provincie Groningen. In 2018 hebben 350 baby's, dreumesen en peuters meegedaan in de gemeente Delfzijl. Samen werken we aan het leesplezier en de taalontwikkeling van kinderen van 0 tot 4 jaar oud. Dit doen we onder meer met het programma BoekStart in de kinderopvang. Dit bestaat uit scholing, het inrichten van een aantrekkelijke leesomgeving, advies over het opstellen van een voorleesplan, tips en advies om ouderbetrokkenheid te vergroten.

In Delfzijl zijn vijf van de negen voorschoolse instellingen officiële BoekStart in de Kinderopvang locaties. Dit betekent dat er op die locaties een gecertificeerde (voor)leescoördinator is. Op de verschillende locaties zijn mooie collecties boeken beschikbaar die door de kinderen enthousiast ontvangen worden. Met de inzet van de leescoördinator wordt het lezen planmatig levendig gehouden op de betreffende locatie.

Tijdens De Nationale Voorleesdagen 2018 stond het Prentenboek van het Jaar, 'Ssst! De tijger slaapt' van Britta Teckentrup centraal. Voorlezen is essentieel voor de taalontwikkeling en het voorkomen van taalachterstanden. Voorafgaand aan De Nationale Voorleesdagen werd samen met het IVAK een inspiratiebijeenkomst georganiseerd voor medewerkers in de kinderopvang, de peuterspeelzalen en het basisonderwijs uit Delfzijl, Appingedam en Loppersum. Daarnaast hebben wij op meerdere plekken het Prentenboek van het Jaar voorgelezen.

Programma's voor het onderwijs: 2.456

Op een enkele uitzondering na werken we met alle basisscholen in de provincie Groningen, met uitzondering van de stad. Gemiddeld doet per specifiek [programma](#) 62 procent van de scholen mee. In gemeente Delfzijl is dit 63 procent. De lesprogramma's zijn stuk voor stuk leuk om te doen en bovendien reuze leerzaam. Leesplezier, informatievaardigheden en 21e-eeuwse vaardigheden komen aan bod. Met het programma Taal als basis PO deden in Delfzijl 2.456 leerlingen mee. Er vonden 121 groepsactiviteiten plaats.

De bibliotheek was dit jaar het decor voor diverse groepsbezoeken: de kleuters griezelden tijdens een groepsbezoek mee met Marc's gevaarlijke tanden en de groepen 3 en 4 leerden programmeren met het robotje Botje Bij. Leerlingen van groep 5 en 6 konden hun hart ophalen tijdens het groepsbezoek. Zij leerden het robotje Dash zo programmeren dat hij de hoofdrol kon spelen in hun eigen verhaal. Alle kinderen verlieten teleurgesteld de bibliotheek: de tijd was alweer voorbij...

In 2018 hebben we vanuit de bibliotheek vol ingezet op de doorgaande leeslijn. Het lezen van groep 3 en 4 kreeg een boost met het programma 'Vakantielezen', groep 5 en 6 namen fanatiek deel aan 'Scoor een Boek!'. De leerlingen van groep 7 en 8 konden voor het eerst intekenen op 'De Uitdaging'.

Ruim 600 basisschoolleerlingen uit Delfzijl, Appingedam en Loppersum namen deel aan 'Scoor een Boek!'. Dit programma daagt de leerlingen op een speelse manier uit om in tien weken tijd zoveel mogelijk boeken te lezen in de klas. Het programma werd afgesloten met een sportief feestje, waarbij de leerlingen mochten scoren op het veld. Dit jaar vond de (provinciale) afsluiting plaats op sportpark Centrum in Delfzijl. De samenwerking met NEC en Sport4Connect was erg coöperatief. Van de Theda Mansholt College waren de gehele ochtend vijftien leerlingen als vrijwilliger actief om te helpen het evenement in goede banen te leiden. In de hele provincie namen maar liefst 5.500 leerlingen deel die samen 34.462 boeken lazen.

Activiteiten: 303

We organiseerden 303 [activiteiten](#) in de gemeente Delfzijl, waar 2.826 deelnemers aan meededen.

De activiteiten die we aanbieden zijn gericht op een Leven Lang Leren: voortdurende persoonlijke ontwikkeling van talenten, kennis, vaardigheden en creativiteit voor alle inwoners. Kenmerkend is onze focus op informeel leren. In samenwerking met externe partijen zorgen we ervoor dat de bibliotheek een platform is voor vermaak, debat, workshops, lezingen, cursussen, evenementen en kunst & cultuur.

Cursisten digitale vaardigheden: 19

In 2018 konden inwoners van de gemeente Delfzijl meedoen met de [cursussen](#) Klik&Tik en Digisterker. Ook konden ze gebruikmaken van het inloopspreekuur in Bibliotheek Spijk en Bibliotheek Delfzijl.

Klik&Tik is de computercursus voor beginners. Digisterker is de cursus waarbij deelnemers leren omgaan met de digitale overheid. Er zijn in 2018 totaal 19 cursisten geslaagd in de gemeente Delfzijl, vijftien voor Klik&Tik en vier voor Digisterker.

Klik&Tik liep gedurende het jaar gestaag door. De cursisten zijn content met deze vorm van aanleren van computervaardigheden. In eigen tempo, zonder druk en zonder stress. Digisterker kende een langere aanlooperperiode waardoor we in de tweede helft van 2018 zijn gestart met deze cursus.

Bezoekers: 65.824

De [bibliotheken](#) in gemeente Delfzijl werden in 2018 door 65.824 bezoekers bezocht. Het gaat zowel om leden als om bezoekers die meedoen met activiteiten of cursussen in de bibliotheek. Ook komen mensen bij ons een krantje lezen, computeren, werken of studeren.

Leden: 4.585

De bibliotheekleden zijn als volgt verdeeld:

- 2.885 kinderen en jongeren
- 1.651 volwassenen
- 49 organisaties en (onderwijs-)instellingen

Samen leenden de bibliotheekleden in de gemeente Delfzijl 92.538 titels.

Medewerkers: 108,2 fte

In totaal werkten er in 2018 161 [medewerkers](#) (108,2 fte) bij Biblionet Groningen. De inzet van onze medewerkers vond plaats in de 41 bibliotheekvestigingen (frontoffice), in projecten en ondersteuning (backoffice) en voor de provinciale ondersteunings-taak.

Omdat we sinds vorig jaar werken met de Producten- en dienstencatalogus, zijn we onze medewerkers anders gaan inzetten. Uitgaand van het gewenste dienstenpakket per gemeente zetten we onze medewerkers in op de juiste locaties en vestigingen. We hebben ook medewerkers vanuit de backoffice ingezet in de bibliotheken. Sommige medewerkers hebben nieuwe functies gekregen.

Het flexibiliseren van de organisatie en de medewerkers is de komende jaren een uitdaging die we aangaan omdat de behoefte van de gemeenten, maar ook van onze gebruikers en leden verandert. In dit kader hebben we een start gemaakt met het werken met (team)rollen. In 2019 gaan we daar mee verder.

Vrijwillige medewerkers: 61

In de gemeente Delfzijl werkten we in 2018 met 61 [bibliotheekvrijwilligers](#).

Veel vrijwillige bibliotheekmedewerkers helpen mee in de vestigingen. Daarnaast zijn er in ons netwerk vrijwilligers die helpen bij activiteiten. Bijvoorbeeld bij activiteiten voor kinderen, zoals de [VoorleesExpress](#) en het [eLAB](#). Of bij het geven van computercursussen,

zoals [Digisterker](#) en [Klik & Tik](#). Ook de [Bibliotheek aan huis](#) draait met behulp van vrijwilligers.

Dankzij de inzet van vrijwilligers zijn onze bibliotheken vaker en langer open. Ze nemen een deel van de front-office taken van onze medewerkers over. Hierdoor ontstaat er voor medewerkers ruimte om zich te richten op de ontwikkeling en uitvoering van de maatschappelijke en educatieve programma's van de bibliotheek.

Bij Biblionet Groningen hebben we een interne opleiding ontwikkeld voor vrijwilligers. We noemen dit de Vrijwilligers Academie. Ze verwerven hier kennis, vaardigheden en inzichten die zij nodig hebben voor het werken in de bibliotheek. In 2018 hebben de eerste twee groepen meegedaan aan de Vrijwilligers Academie.